

1. UVOD

U svakodnevnom životu ljudi koriste veliki broj različitih proizvoda i usluga, ne razmišljajući mnogo o aktivnostima koje su prethodile njihovom pojavljivanju na mjestu potrošnje ili upotrebe, kao ni o njihovoj budućnosti nakon što izgube upotrebnu vrijednost. Aktivnosti koje obuhvataju vremensku i prostornu transformaciju materijalnih dobara, usluga, informacija, kapitala, energije i znanja, u modernom svijetu najčešće se nazivaju logistikom. U današnje vrijeme logistika je prisutna u svim oblastima ljudskog djelovanja. Ona obuhvata sve sisteme i procese koji omogućavaju kretanje materijalnih i nematerijalnih tokova u fizičkom, informacionom i organizacionom pogledu. Logistika je prisutna kroz cijelu ljudsku istoriju; njene aktivnosti se mogu pratiti od samog nastanka i razvoja ljudske civilizacije. U pisanim radovima pronalaze se brojni dokazi o tome koliko su pažnju poklanjali logistici stari Grci, Rimljani, Vizantijci, Kinezi, itd.

Vojni historičari često navode jedno od najpopularnijih i najuticajnijih vojnih djela u istoriji – „*Umijeće ratovanja*” (engl. *The Art of War*) Sun Cua (544 – 496. godine p.n.e.), kineskog pisca i mudraca, koje je davalo nadahnuće čuvenim vojskovođama. Neki historičari temelje teoriju da je ovo djelo uticalo na Napoleona, koji je brižljivo vršio logističku pripremu svojih poduhvata, ali i na planiranje operacije „*Pustinjska oluja*”. Važnost i uloga logistike naročito je prepoznata kao vitalna komponenta postojanja i funkcionisanja vojske. Svi dosadašnji ratovi i ostale prilike u kojima je angažovana vojska, na različitim prostorima i u različitim epohama, zahtijevali su odgovarajuću logističku podršku. Vojni lideri su se uvek susretali sa problemom pružanja adekvatne logističke podrške borbenih snaga i u miru i u ratu. Pronalaženje potrebnih resursa, stvaranje efikasnih organizacija i efikasnih vojnih doktrina, kao i postizanje odgovarajuće ravnoteže između borbenih i pratećih (logističkih) snaga nikada nije bilo lako. Bez posvećenosti logističara, njihovog znanja, veština i izdržljivosti, uspeh borbenih snaga uvek je bio neizvestan, bez obzira na njihovu tehničku opremljenost i obučenosť. Pripreme i realizacija logističke podrške vojske rešavani su na različite načine, osloncem na vlastite vojne resurse, resurse ostalih subjekata u državi (tj. resurse pozadine), resurse saveznika, kao i osloncem na resurse protivnika. Logističke aktivnosti uvek su bile vezane za obezbeđenje naoružanja i vojne opreme, snabdevanje municijom, rešavanje problema ishrane ljudstva, omogućavanje kretanja vojske, zdravstveno zbrinjavanje, zaštitu od atmosferskih uticaja, itd. Nakon opšteg prihvatanja

značaja i mogućnosti koje je pružalo poznavanje logistike od strane vojnih teoretičara, tokom XX vijeka logistika je iz vojnog područja sve više ulazila u civilni, odnosno privredni sektor, gde se uvidjelo da je njeno izučavanje neophodno za inženjere, ekonomiste, političare i druge kadrove koji se bave upravljanjem i rukovođenjem raznim sistemima. Ne postoji termin u novijoj poslovnoj teoriji i praksi, koji je izazvao toliku pažnju, vezao više istraživačkih napora, donekle podijelio mišljenja o njegovom definisanju i pojmovnom razgraničenju sa komplementarnim terminima i podstakao razvoj mnogobrojnih teorija po pitanju važnosti za cjelokupnu poslovnu sliku svijeta, nego što je logistika, pojam kojim se označavaju: kompletna istraživačka oblast i naučna disciplina, poslovna filozofija i praksa, pa čak i privredna grana.

U savremenim uslovima logistika se, sa jedne strane, posmatra i kao mlada naučna disciplina i istovremeno kao savremena i nova oblast poslovanja, a sa druge strane kao konkretna praksa (aktivnost) i specifična funkcija u okviru različitih sistema (tehničke i organizacione prirode). Da li će u njenoj praktičnoj aplikaciji biti više vještine ili nauke zavisi od obima i težine problema koji se rješava, od kvaliteta „alata” koji se koriste u rješavanju problema, od ljudi koji rješavaju probleme, njihovog znanja i međusobnih odnosa. Međutim, kao vještina, zbog izuzetne važnosti, biće uvijek prisutna u svim sferama života.

1.1 Predmet istraživanja

Logistika je medijum za optimizaciju poslovanja preduzeća u inženjerskim, komercijalnim, finansijskim i drugim strukama u praksi i projektovanju. Kako je logistika prema navednome veoma kompleksna i kako objedinjuje mnoštvo faktora, u ovom radu baziraćemo se na njenu jednu granu i to vojnu logistiku, i vodjeti kakva je uloga iste u skladištenju robe u vojnim organizacijama, dakle predmet ovog rada predstavlja prezentovanja uloge i značaja primjene logistike u vojnim skladištima.

1.2 Cilj istraživanja

Na osnovu predmet istraživanja u ovom radu je nastojano da se ds doprinos boljem razumijevanju suštine logistike i njene primjene u vojnim skladištima kroz prikaz različitih pristupa određenju postojećih pojmova i terminologije, i time učiniti lakšim njihovo dalje